Бекитемин

Мектеп директору

_______ [illegible] А.К

“ _______ 2022 ж.

Мектептеги социалдык педагогдук кызматтын жобосу

Социалдык педагог өз ишин Билим берүү мекемесинин Жобосуна жана Уставына ылайык жүргүзөт.

Социалдык педагог өзүнүн компетенциясына тиешелүү маселелер боюнча мектеп администрациясы, педагогикалык жана медициналык кызматкерлер, окуучулардын ата-энелери менен, ошондой эле камкорчулук жана социалдык коргоо органдары менен дайым маалымат алмашып турат.

Социалдык педагог мектепте жана мектептен тышкары окуучулар , мугалимдер, ошондой эле тиешелүү мекемелер жана кызматтар менен өз ара тыгыз байланышта иш алып барат.

Социалдык педагогика негизинен түздөн –түз көмөк алуучулардын таалим-тарбия маселелери менен алектенет. Мисалга алсак,социалдык педагог балдардын улуттук маданияттагы мыкты салттарга каныгып тарбияланышын ,өспүрүмдүн жогорку билим алууга жетишүүсүн,психикалык оорулуу кишилердин табигый коомдук турмушка кошулууга мүмкүнчүлүк берген бардык нерселерге ээ болушун да көздөп,инсанга педагоикалык таасир этет. Социалдык иш көмөк алуучунун анык социалдык маселеси менен алектенип,аны чечүүнүн жолдорун издейт,социалдык коргоону жана турмуштагы оручундуу маселелерди(турак-жай шарттарын түзүү,жөлөк пулдарды,женилдиктерди берүү ж.б) чечүүгө көмөктөшөт.

Социалдык- педагогикалык иштин эң негизги багыттарынын бири- оор кырдаалга кабылган баланын социалдык калыптанышы үчүн шарттарды түзүү жана ага жагымдуу,педагогикалык жактан максатка ылайыктуу социалдык чөйрөнү түзүү үчүн шарттарды камсыз кылуу. Баланын социалдык турмуш маселеси – социалдык педагогдун ишмердигинин башкы объектиси. Окуу жайларындагы мамлекеттин социалдык саясатын жүргүзүүчү катары,социалдык педагог кыйын кырдаалга кабылган балдар менен социалдык иш алып баруунун негизги багыттарын аныктайт. :

* турмуштук кыйын кырдаалга кабылган балдар

* ата-энелеринин камкордугунан ажырап калган балдар

* акыл-эс же тулку- бою жагынан өксүгү бар балдар

* кырдалдуу жана улут аралык чыр чатактардан ,экологиялык жана техногендик апааттардан, табигый кырсыктардан жабыркаган балдар.

* зордук-зомбулуктан жапа чеккен балдар

* атайын окутуп тарбиялоочу мекемелерде же интернаттарда,кароосуз калган балдарды тарбиялоочу борбордо жашаган балдар

* жакыр үй-бүлөдө жашаган балдар

Социалдык педагогдун максаты:

Баланын статусун аныктоо;

Баланын өнүгүүсүнө жекече көнүл буруу;

Баланы көндүрүү оңдоо жана колдоо ;

Баланын кызыкчылыгынын укуктарын коргоо.

Баланы жашоо мейкиндигинде коргоо,кам көрүү.

Социалдык педагогдун негизги багыттары:

Мектептеги социалдык-педагогикалык ишмердиктин багыттары маселелерди анализдөөнүн негизинде аныкталат;

-социалдык-педагогикалык изилдөө

-баланын укуктарын коргоо

-социалдык-педагогикалык кеп-кеңеш берүү

-алдын алуу,түзөтүү жана калыбына келтирүү ж.б

-Талдоочулук-диагноздоочулук

-прогноздоо(алдын ала айтуу)

-коррекциялык

-ортомчулук

- бала менен жекече сүйлөшүү,үй-шарты менен таанышуу

Уюштуруу учуру :

-Аңгеме,анкета, тестирлөө.

-баланын документтерин анализдөө

-медициналык ,психологиялык,педагогикалык жактан колдоо көрсөтүү

-байкоо,мактоо,өздүк делолорун түзүү,жакындан аңгемелешүү

-ишендирүүчү жыйынтык чыгаруу.

Социалдык педагогдун милдеттери :

№11.Ж.Мойдунов атындагы орто мектебинин социалдык педагогунун аткаруучулук милдеттери:

1.Баланын жашоо- тиричилигиндеги оручундуу маселелерди чечүүдө бала менен үй-бүлөөнүн, мектептин коомдук чөйрөнүн,социалдык кызматтардын,ведомостволорун, укук коргоочу жана администрациалык органдардын ортосунда араачы болот да,анын кызыкчылыктарын жактайт;

2. Балдардын жашоо шартын иликтөө үчүн социалдык сурамжылоо,диогноздоочу изилдөө жүргүзөт .

3.Окуучулардын инсанынын психологиялык-медициналык-педагогикалык өзгөчөлүктөрүн,жашоо чөйрөсүн жана шарттарын иликтейт.

4.Баланын жүрүм-турумуна байланышкан кыйынчылыктарды,чыр-чатактуу кырдаалдарды, жүрүм-турумдагы кемчиликтерди аныктоо максатында үй-бүлөөнү иликтейт.

5.Ата-энелер менен балдардын мамилелерин жакшыртууга көмөктөшөт.Бейжай үй-бүлөдөгү балдардын баарлашуусу (камуникативдик)көндүмдөрүн өнүктүрүүгө өбөлгө түзөт.

6.Ата-энелердин педагогикалык маданиятын жогорулатууга, алардын ата-энелик милдеттерге аң сезимдүү мамиле жасашына көмөктөшөт,ошондой эле ата-энелери менен мамилеси начарлаган балдардын маселелерин чечүүгө жардам берет.

7.Балдарды коргоо жана социалдык колдоо,өмүрүн жана ден-соолугун сактоо боюнча чараларды көрөт.

8.Камкордукка жана тарбияга муктаж балдарга зарыл жардам берет.

9.Жетим жана ата-энелеринин камкордугусуз калган балдарды турак жай,пенсия менен камсыздоо боюнча көмөк көрсөтөт.

10.Класстан тышкаркы жана мектептен тышкаркы иштерге тартуу,балдар жана жаштар уюмдары,мекемелери,клубдары менен кызматташуу аркылуу балдардын бош убактысын уюштурууга көмөктөшөт.

11.Балдар иштери боюнча комиссияга катышат.

12.Зарыл болгондо,балдардын өздүк документтерин (туулгандыгы жөнүндө күбөлүгүн,паспортун)калыбына келтирүүго жардам берет.

13. Төмөнкүдөй окуучуларга жардам көрсөтүү үчүн алардын эсебин жүргүзөт,мугалимдер,мектеп психологу,ата-энелер(алардын ордун баскан адамдар),атайын социалдык кызматтар, кайрымдуулук уюмдары менен кызматташат:

-жүрүм-туруму бузулган,

-кыйын (опурталдуу) кырдаалга туш келген

14. Камкордука жана тарбияга муктаж

15.Өзгөчө муктаждыктары бар.

Социалдык педагог эң негизги көңүл бурган опуртал топтор:

***Ата-энеледин ажырашуусу**

Түрдүү курактагы балдар ата-энелеринин ажырашуусун ар кандай кабылдайт жана ага карата ар башкача жооп мамиле кылат.Мындай шарттагы жооп мамиленин эң кеңири таралган түрлөрү:

-ишмердик менен оюнду күчөтүү (пассивдүү абалын өзгөртүү үчүн)

-каарданүү

-чочулоо же коркуу

-ажырашуу үчүн өзүн жоопкер сезүү

-жалгыздык жана ата-энесине эки анжы болуусу

-соматикалык (тулку-бойлук) белгилер

-сабакта жетишүүсүнүн төмөндөшү

-өздөштүрүүсүнүн (идентификация) бузулушу

* *Ата-эненин өлүмү*

-Кооптонуучулук

-Түнттүк,обочолонуу жана көңүл топтоо маселелери

-кайгы ,куса

-Күнөө

- каардуулук

* *Ата-энелердин аракечтиги*

Атасы же энеси арактын көп ичсе,балдардын нервдик- психикалык өсүп жетилишине кедергеси тийет. Мындай балдардын акыл-эси жакшы өнүкпөй калат. Ата-энелердин кызыкчылык чөйрөсү тар болсо,балдары менен өтө эле аз баарлашса,алардын муктаждыктарына көңүл бурбаса, баланын аң-сезими,өнүмдүү акыл-эси ишмердигинин калыптандыруу үчүн зарыл алгачкы турмуштук тажрыйба жана жөнөкөй билимдерди алуу мүмкүнчүлүгү чектелет.

Тулку-бою зомбулукка кабылган балдар

-Запкылык стресстик жооп кылуу

-өтө зулумдук жана ойлонбой иш-аракет жасоочу жүрүм-туруму

-шектенүү жана ишенбөөчүлүк

-Чүнчүү жана өзүн-өзү бүлүндүрүүчү маанай

-адамдар менен мамиле кылуу чөйрөсүндөгү бузулуулар

-Мектепке болгон кызыгуунун жоголушу

Кордоого жана кемсинтүүгө кабылган балдар

(балдарга тооготпой мамиле кылуу зомбулуктун бир түрү катары каралат,ата-энелердин шалаакылыгы,балдардын кароосуз калышы)

-Жерүү

-Сезимдик жооп берүүдөн баш тартуу

-Кемсинтүү

-Обочолотуу

-Эксплуатация кылуу (оор талаптарды коюу,алсыздыгын пайдалануу)

Мектептеги социалдык педагогдун ролу:

-Ортомчулук

-Коргоочулук

-Жактоочулук

-Уюштуруучулук